

УДОСКОНАЛЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЙНО-ЕКОНОМІЧНОГО МЕХАНІЗМУ УПРАВЛІННЯ ЕКОЛОГІЧНО СПРЯМОВАНИМ ІННОВАЦІЙНИМ РОЗВИТКОМ

д.е.н., проф. Прокопенко О.В., Касьяненко Т.В.
Сумський державний університет

Організація процесу екологічно спрямованого інноваційного розвитку (ЕСІР) має забезпечуватися досконалим організаційно-економічним механізмом управління цим процесом. При цьому досконалий організаційно-економічний механізм управління екологічно спрямованим інноваційним розвитком (ОЕМУЕСІР) не може бути стаціонарним. Залежно від змін у правовому, соціальному, економічному, екологічному та інших умовах інноваційного розвитку досконалий ОЕМУЕСІР має трансформуватися.

Така трансформація (рис. 1) в основному має лежати в площині зміни організаційно-економічних методів та інструментів управління з метою максимізації соціо-еколого-економічних результатів інноваційного розвитку. Трансформація таких методів та інструментів має відбуватися на всіх рівнях управління. Трансформація ОЕМУЕСІР має визначатися також пріоритетною концепцією ЕІД, яка визначає ефективність різних економічних та організаційних методів та інструментів управління.

Роль держави є визначальною в ініціюванні перетворення національної економіки і спрямуванні її на екологічно орієнтований інноваційний розвиток. Державне регулювання та підтримка ЕСІР включає декілька основних блоків. Правовий блок являє собою систему забезпечення та регулювання ЕСІР, що складається із врегулювання законодавства в сфері інноваційної діяльності з урахуванням екологічної складової, в тому числі створення законодавчої бази ЕСІР, визначення та удосконалення ряду методів прямого і непрямого впливу на ЕСІР.

Інформаційний блок містить систему інформаційного забезпечення ЕСІР та забезпечення моніторингу інноваційного розвитку з дотриманням вимог екологічного спрямування, проведення екологічних експертиз, оцінок впливу. Управління ЕСІР на рівні окремого суб'єкта господарювання підпорядковане регіональному управлінню, яке в свою чергу підпорядковане державному управлінню, адже суспільні та державні інститути мають регулюючий та стимулюючий вплив на регіони країни.

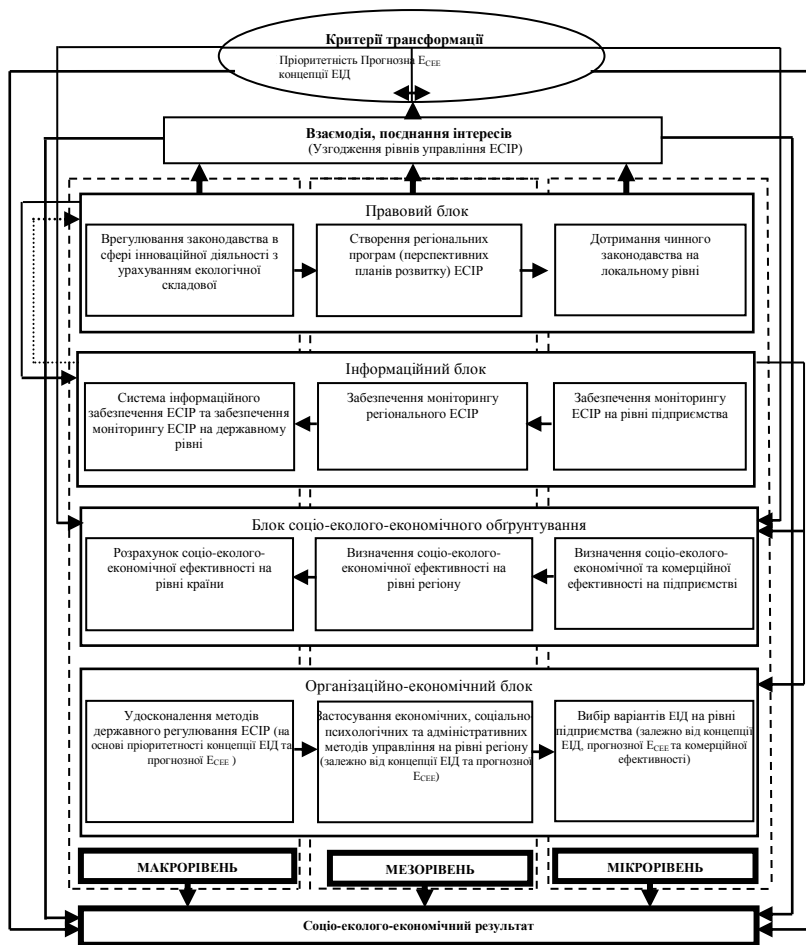


Рис.1 Трансформація організаційно-економічного механізму управління екологічно спрямованим інноваційним розвитком

ОЕМУЕСІР трансформується залежно від пріоритетності концепції екологізації інноваційної діяльності (ЕІД) та прогнозу соціо-еколого-економічної ефективності ($E_{СЕЕ}$) реалізації напрямів екологічно спрямованого інноваційного розвитку на різних рівнях управління.

Пріоритетність концепції визначається ступенем узгодженості рівнів управління ЕСІР. Неузгодженість

ЕСІР на різних рівнях управління може бути пов'язана з конфліктом інтересів різних суб'єктів. Залежно від узгодженості/неузгодженості їх інтересів пріоритетною є та чи інша концепція ЕІД, що обумовлено ступенем екологічної свідомості суспільства. Прогнозна соціо-еколого-економічна ефективність реалізації напрямів екологічно спрямованого інноваційного розвитку на різних рівнях управління є критерієм трансформації ОЕМУЕСІР, а саме блоку соціо-еколого-економічного обґрунтування через коригувальні коефіцієнти, що враховують рівень підготовленості суспільства до сприйняття екоінновації та рівень витрат підприємства на реалізацію заходів екологічно спрямованого інноваційного розвитку.

Впровадження запропонованої авторами системи трансформації ОЕМУЕСІР дозволяє виконувати соціо-еколого-економічне обґрунтування змін в організаційно-економічному механізмі залежно від умов господарювання і можливостей інноваційного розвитку соціо-еколого-економічних систем різного рівня.